

NORGES HØYESTERETT

Den 17. januar 2019 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Noer og Ringnes og kst. dommer Sæbø i

HR-2019-65-U, (sak nr. 19-007459STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Nils Christian Nordhus)

mot

Påtalemyndigheten (politifullmektig Dywecke Gjermundrød)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder videre anke over kjennelse om varetektsfengsling.
- (2) A, født 00.00.1982, er siktet for overtredelser av straffeloven § 155, § 156 annet ledd, § 321 første ledd og legemiddeloven § 31 annet ledd, jf. § 24 første ledd. Blant forholdene var en rekke trusler mot offentlig tjenestemann og butikkyverier.
- (3) Han ble fengslet ved Bergen tingretts kjennelse 6. desember 2018, grunnet gjentakelsesfare, jf. straffeprosessloven § 171 nr. 3.
- (4) Bergen tingrett avsa 3. januar 2019 kjennelse med slik slutning:
"A, født 00.00.1982, kan fortsatt holdes i varetektsfengsel inntil noe annet bestemmes av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 31.01.2019 kl. 15.00."
- (5) A anket til lagmannsretten. I tilsvaer 8. januar 2019 opplyste påtalemyndigheten at den siden siste fengslingsmøte hadde overtatt et sakskompleks fra Oslo politidistrikt, hvor Statsadvokatene i Oslo hadde tatt ut tiltale mot A. Denne saken ville bli forent og behandlet sammen med den saken som fengslingen her gjaldt.
- (6) Gulating lagmannsrett avsa 10. januar 2019 kjennelse med slik slutning:

"Anken forkastes."

- (7) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lovtolkningen og saksbehandlingen. Det er i korte trekk anført:
- (8) Politiet har uttalt at man tar sikte på å holde siktede varetektsfengslet fram til hovedforhandling, som nå er berammet til 6. mars 2019. Lagmannsretten skulle dermed ha vurdert forholdsmessigheten i dette perspektivet, og ikke kun opp mot inneværende fengslingsperiode.
- (9) Ved vurderingen av om det er fare for oversoning har lagmannsretten trukket inn et annet sakskompleks enn siktelsen av 6. desember 2018, som inntil påtalemyndighetens anketilsvar 8. januar 2019 er blitt lagt til grunn. Dette er det ikke adgang til. Lagmannsretten hadde dessuten ikke tilgang til straffesaksdokumentene som gjaldt dette andre sakskomplekset.
- (10) Ettersom det ikke er adgang til å trekke inn denne andre siktelsen, er det – slik lagmannsretten selv uttaler – fare for oversoning når hovedforhandling er berammet til 6. mars 2019.
- (11) *Påtalemyndigheten* er kjent med anken, men har ikke inngitt merknader.
- (12) *Høyesteretts ankeutvalgs* kompetanse er begrenset etter straffeprosessloven § 388 første ledd. Anken gjelder saksbehandlingen og den generelle lovtolkningen, som Høyesterett kan prøve.
- (13) Det følger av praksis at når påtalemyndigheten krever fengsling fram til hovedforhandling, må forholdsmessigheten av fengslingen normalt vurderes i dette perspektivet. Dette gjelder likevel bare dersom det er sannsynlig at fengslingsgrunnlaget vil stå i samme stilling i hele fengslingsperioden, jf. HR-2019-55-U avsnitt 17 med videre henvisninger.
- (14) Det er videre lagt til grunn i praksis at lagmannsretten ikke kan begrunne en fengsling i andre forhold enn de som danner grunnlaget for tingrettens fengsling i saken, jf. HR-2017-2139-U.
- (15) Spørsmålet for lagmannsretten i saken her var særlig om fortsatt fengsling ville medføre fare for oversoning. Påtalemyndigheten hadde i denne forbindelse opplyst at det var kommet til en tiltale mot siktede som var tatt ut ved et annet politidistrikt tidligere, og at denne tiltalen ville bli tatt inn i siktelsen ved neste fengslingsmøte. Det ble videre opplyst at politiet tok sikte på å få pådømt samtlige forhold i hovedforhandlingen.
- (16) Lagmannsretten vurderte faren for oversoning slik:

"Da tingretten behandlet fengslingsspørsmålet, var det ikke fastsatt noe tidspunkt for hovedforhandling. Dette er nå fastsatt til 6. mars 2019. I forhold til det lagmannsretten tidligere har uttalt om forventet straff, vil varetektsfengsling frem til dette tidspunkt kunne medføre en fare for oversoning. Normalt må spørsmålet om varetektsfengsling vil være uforholdsmessig måtte vurderes i forhold til dette tidspunkt fordi varetektsfengsling på grunn av fare for gjentakelse som utgangspunkt vil være lite formålstjenlig dersom siktede uansett skal løslates før hovedforhandling.

I nærværende sak kommer nå det faktum at det er utferdiget en tiltalebeslutning med en rekke nye tiltaleposter. Tiltalebeslutningen omfatter både trusler, vold, trussel mot offentlig tjenestemann, vinningslovbrudd og overtredelse av vegtrafikklovgivningen. Lagmannsretten har ikke hatt mulighet til å vurdere disse forholdene nærmere. Dersom disse forholdene hensyntas er det ingen fare for oversoning.

Tatt i betraktning at varetektsfengsling frem til det tidspunkt tingretten har fastsatt, nemlig 31. januar 2019, uansett ikke vil medføre fare for oversoning, finner lagmannsretten at fortsatt varetektsfengsling som nevnt ikke vil være et uforholdsmessig inngrep. Lagmannsretten finner det tilstrekkelig at forholdene i tiltalebeslutningen vurderes når og

dersom siktede fremstilles for varetektsfengsling på nytt før det foreligger en konkret fare for oversoning. Situasjonen er dermed annerledes enn i de sakene forsvareren har henvist til, nemlig HR-2017-2139-U, Rt-1999-695, Rt-2001-1152 og Rt-2006-1726."

- (17) Ankeutvalget kan ikke se at lagmannsrettens begrunnelse er uttrykk for feil lovtolkning. Når situasjonen er at det er tatt ut ny tiltale som vil bli tatt med i saken ved eventuelt krav om forlenget fengsling, må lagmannsretten i denne omgang kunne nøye seg med å vurdere forholdsmessigheten av fengslingen i innværende periode.
- (18) Anken må etter dette forkastes.
- (19) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Anken forkastes.

Arne Ringnes
(sign.)

Ragnhild Noer
(sign.)

Rune Sæbø
(sign.)